

3. De voorbereiding

- Feitelijke voorbereiding: Ken het bedrijf
- Voorbereiding voor het gesprek
- Praktische voorbereiding: Wat moet ik aan en waar moet ik heen?

3.1 Feitelijke voorbereiding: ken het bedrijf

Als je bij een bedrijf gaat solliciteren, wordt er van je verwacht dat je het een en ander over het bedrijf weet. Zorg ervoor dat je op de hoogte bent van de informatie op hun site. Let ook op de kopjes visie of bedrijfsfilosofie, misschien kun je hier aanknopingspunten vinden tussen de drijfveren van het bedrijf en je eigen drijfveren (deze kun je gebruiken in het oefenen van je antwoorden zo meteen!). Onthoud de belangrijkste feiten over het bedrijf.

Oefeningen: feitelijke voorbereiding

1. Bekijk drie websites van bedrijven waar je hebt gesolliciteerd of die je aanspreken en controleer of je de feiten over het bedrijf kent, door uit het hoofd hardop een korte samenvatting te geven van het bedrijf. Wie zijn ze, wat doen ze en wat willen ze.
2. Wat wil je nog weten over het bedrijf? Zijn er onduidelijkheden? Breng een paar vragen in kaart en noteer ze. Dit is handig voor zo meteen, bij de voorbereiding voor het gesprek.

3.2 Voorbereiding voor het sollicitatiegesprek

- Een sollicitatiegesprek is een wederzijdse kennismaking
- Oefenen, oefenen, oefenen
- STAR
- Positiviteit en Activiteit

Een sollicitatiegesprek is geslaagd, als jij in staat was jezelf goed te presenteren en je een representatief beeld van jezelf weet achter te laten én als je zelf ook een beter beeld hebt gekregen van het bedrijf en de functie waar je op hebt gesolliciteerd. Het gaat erom, dat jij past in je nieuwe baan en jij toont je niet alleen aan de werkgever, de werkgever toont zich ook aan jou. Het is een wederzijdse kennismaking. Het aanwezig zijn in een bedrijf voor het gesprek geeft je vaak al veel informatie. Bereid ook altijd wat vragen voor over zaken omtrent een werkgever die belangrijk voor je zijn. Nu ervoor zorgen dat jij jezelf goed weet te presenteren.

De voorbereiding voor een sollicitatiegesprek is het allerbelangrijkste element om jezelf tijdens een sollicitatiegesprek goed uit de verf te laten komen en het is tegelijkertijd dat wat het meest wordt vergeten. Men denkt dan: maar een gesprek kun je toch nooit oefenen, in een echt gesprek loopt het altijd heel anders, en dan stellen ze ineens rare strikvragen en dan kom ik niet meer uit mijn woorden en ik kan toch nooit mezelf zijn...etc. Dit is een geheel onjuiste gedachtegang. Je kunt een gesprek oefenen en je kunt uit je woorden komen, maar je moet het wel ook daadwerkelijk oefenen. Door goed voorbereid te zijn, zul je ook onder spanning nog in staat zijn om vloeiend antwoord te geven. Jij weet immers al waar het over gaat: je wilt jezelf laten zien en aantonen waarom jij die baan kan en wil. Ook 'de moeilijke zaken' weet je al: heb je een gat in je cv, alleen maar onafgemaakte opleidingen: bereid jezelf voor: daar gaat een werkgever zeker naar vragen.

Het eerste dat je moet voorbereiden zijn STAR voorbeelden: gericht op de functie en je beste eigenschappen wat je bent en kunt uit je p-cv.

Het tweede dat je moet oefenen zijn de antwoorden op de meest voorkomende vragen op sollicitaties. Deze antwoorden moeten actief en positief worden geformuleerd (dit kan ook met STAR). Begin telkens met het belangrijkste en blijf bondig en helder. Positiviteit lijkt soms een onmogelijkheid; maar denk dan aan wat Johan Cruyff zei: 'Elk nadeel heeft zijn voordeel'. Soms kost het wat inventiviteit, maar elk nadeel is om te vormen in zijn positieve tegenhanger. Bijvoorbeeld: 'Heeft u veel ervaring in deze functie?' (werkelijke antwoord is geen enkel!) 'Nee, ik heb wel ervaring in (***)iets soortgelijks), en ik heb de benodigde opleiding: tijdens mijn opleiding heb ik ontdekt dat (***)werkgebied) echt iets voor me is en ik zie er naar uit aan de slag te gaan in het werk waar ik voor ben opgeleid'.

Voorbereiden is een kwestie van doen, begin op tijd en doe alle oefeningen. Extra winst: de meeste interviewers gebruiken in hun vraagstelling ook STAR, dus daar ben je na de oefeningen meteen op voorbereid.

Oefeningen: Voorbereiding voor het sollicitatiegesprek

1. In het vorige gedeelte heb je geoefend met het schrijven van STAR voorbeelden. Nu gaat het om het vertellen van STAR voorbeelden. Vertrek vanuit de voorbeelden vanuit je brief en oefen met het uitspreken van een bepaalde STAR. Hardop! Dit is heel belangrijk, oefen het NIET in je hoofd. Bedenk goed: als je voor het eerst iets moet uitdrukken gaat het meestal hikkend, vervolgens wordt het vaak 'gerepeteerd' of 'opzeggend': zet nu door! Pas daarna komt het moment dat je iets natuurlijk kan vertellen. Natuurlijkheid kost heel veel oefening! Per aspera ad astra.
 - Oefen in ieder geval STARS op vragen die verwijzen naar de functie-eisen die je nodig hebt voor de functie waar je op solliciteert of op wilt solliciteren: VB: Je solliciteert als teamleider: Waaruit blijkt dat u goed een team kunt aansturen?

- Idem op vragen waaruit je iets kunt vertellen over één van je drie beste eigenschappen uit je p-cv. VB: U bent flexibel?

2. Oefen hardop antwoorden op alle vaak voorkomende onderstaande vragen:

(maak eventueel tussendoor notities over hetgeen je zeker wilt zeggen)

- Vertelt u eens iets over uzelf.
- Wat weet u van onze organisatie? (zie feitelijke voorbereiding)
- Waarom wilt u hier komen werken? (denk aan p-cv wat wil ik!)
- Heeft u ervaring met dit werk?
- Waarom bent u bij uw vorige werkgever weggegaan?
- Wat vond uw werkgever van u?
- Waarom moeten we u aannemen?
- Wat vindt u het belangrijkste in een baan?
- Wat vindt u het aantrekkelijkste in uw baan?
- Waar ziet u uzelf over 5 jaar?
- Wat is het grootste risico dat u ooit hebt genomen?
- Wat wil je bij ons bereiken?
- Geeft u eens een voorbeeld van uw besluitvaardigheid?
- Bent u tegen uw taak opgewassen?
- Wat vindt u de belangrijkste eigenschap van de nieuw aan te stellen medewerker?
- Wat zijn uw sterke kanten?
- Wat zijn uw zwakke kanten?
- Vindt u uzelf niet te oud/ te jong voor deze baan?

3. Vraag uw partner of familielid en een vriend of uw antwoorden op bovenstaande vragen actief en positief zijn beantwoord. Het gaat er niet om wat je in het verleden hebt gedaan maar om wat je nu doet en hoe je nu bent. (vraag specifiek naar deze punten) Vraag of zij nog extra tips voor je hebben.

4. Maak een [Elevatorpitch](#) en slijt deze zo in dat je 'm kan doen op elk moment. Een Elevatorpitch is een korte zelfpresentatie die je zou moeten kunnen doen in een lifttochtje met een persoon die jou je droombaan zou kunnen aanbieden. Ook al verkeer je misschien niet in een branche waarbij je met 'pitches' jezelf moet 'verkopen', toch is dit een hele belangrijke oefening. Het zorgt ervoor dat je leert jezelf kernachtig hardop te omschrijven en het oefent je in het wegnemen van schaamte bij het 'goed' spreken over jezelf.

5. Oefen je Elevatorpitch voor de spiegel, neem hem zo mogelijk op op video en kijk hem terug. Kijk naar je houding en je spreektaal. Sta je rechtop en spreek je rustig en duidelijk? Maak je goed oogcontact met je spiegelbeeld?

6. Bereid de vragen voor die jij hebt over de functie of het bedrijf waar je solliciteert. Put hiervoor uit je 'wat wil ik' van je p-cv. NB: een eerste gesprek is niet het moment om over geld en secundaire voorwaarden te beginnen! Het gesprek is geheel gericht op het wederzijds kennismaken.
7. Vertel je partner of een vriend twee vragen waarop je een STAR antwoord hebt voorbereid en vraag of ze zelf drie vragen kiezen uit de veelvoorkomende vragen hier boven genoemd. Speel een rollenspel met deze vragen. Vraag wat je medespeler ervan vond en oefen meteen nog een keer.
8. Zet op een papier met wat steekwoorden je verbale STARs neer, samen met de tips waar je jezelf aan wilt herinneren.

3.3 Praktische voorbereiding: wat moet ik aandoen en waar moet ik heen?

De praktische voorbereiding bestaat in alles wat je moet doen op de dag van de sollicitatie om bij het sollicitatiegesprek te komen. Zorg ervoor dat je een dag eerder weet hoe je er moet komen. Plan deze tijd ruim in: je verpest het onnodig voor jezelf door te laat te komen. Zorg er ook voor dat je een dag eerder alle kledingstukken klaarlegt (inclusief je tas, je jas, eventuele handschoenen of paraplu) die je die dag aan gaat doen of gebruiken.

De kleding die je draagt moet aansluiten op de functie die je gaat bekleden. In de reclamewereld biedt men bijvoorbeeld meer ruimte aan hele modieuze kleding, in de zakenwereld wordt meer prijs gesteld op conservatief en 'zakelijk'. In het algemeen kun je zeggen, kleed je conservatief en leg de nadruk niet op je kleding. Wat je ook aantrekt, zorg er wel voor dat het bij je past. Je mag een neutralere of iets nettere versie zijn van wat je normaal draagt. Zie er op je best uit, niet compleet onherkenbaar.

De dag voor het sollicitatiegesprek gebruik je om alles klaar te leggen en je route te plannen. Je kunt nog even de informatie doorkijken over het bedrijf en je eigen STARs en antwoorden oefenen. Ga op tijd naar bed en ga de avond voor het gesprek iets doen wat je ontspannend vindt. Naar de film, zwemmen, of naar de sauna.

Oefeningen: praktische voorbereiding

1. Oefen het sollicitatiegesprek in de kleding die je aan gaat doen. Zie het volgende hoofdstuk voor meer oefeningen voor het gesprek.

TIP: Zorg ervoor dat je het nummer van het bedrijf bij je hebt, zodat je mocht je onverhoopt in een verkeerschaos terecht komen dit kan doorgeven.

TIP: www.ov9292.nl, maps.google.com